

ΕΝΩΣΗ ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ (Ε.ΚΥ.Τ)

Ετήσιο Συνέδριο: Σίκινος 20.6.2015

Ομιλητής : Κωστής Στυλ. Λεβογιάννης*

«Η Γαμηλιότητα, η Γεννητικότητα και η Θνησιμότητα του πληθυσμού της Σικίνου, των Κυκλάδων και της Ελλάδος κατά την μακράν περίοδο 1956-2013

***Οικονομολόγος – πρ.Γεν.Γραμμ.ΕΚΥΤ (Απόφ.επ’ακροατηρίω δημοσιογραφικής σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών)**

- Σεβάσμιε πάτερ,
- Ερίτιμε Δήμαρχε και Δημοτικοί Σύμβουλοι της νήσου ταύτης,
- Φίλτατε λόγιε Πρόεδρε της γεραράς Ενώσεως Κυκλαδικού τύπου και επίλεκτο πνευματικό τέκνο της Κέας και πασών των Κυκλάδων,
- Λοιπά μέλη της Ενώσεως και ομογάλακτοι εν τη Κυκλαδική δημοσιογραφία αδελφοί,
- Σικίνιοι και λοιποί συμπατριώτες.

Αρχόμενος του λόγου μου, αισθάνομαι το χρέος να αποτίσω τον προσήκοντα φόρο τιμής στη μνήμη του λίαν προσφάτως εξ ημών μεταστάντος και εκ των ιδρυτικών μελών της Ενώσεώς μας, του εκ της ευάνδρου Νάξου φλογερού κοινωνικού αγωνιστή, καθηγητή Γιάννη Σιδερή.

Επίσης, αποτίω τον πρέποντα φόρο τιμής στη μνήμη του Νάξιου, επίσης, μέλους μας, παλαιάμαχου δημοσιογράφου και τετιμημένου αγωνιστή της Εθνικής Αντιστάσεως Μιχάλη Γρατσία. Της ιεράς και πανσέπτου μορφής των δύο διακεκριμένων τέκνων της Νάξου αναμνησκόμεθα με συγκίνηση αυτή την ώρα.

Σε ένα από τα επόμενα συνέδρια της Ε.ΚΥ.Τ, όποτε αυτό, συν θεώ, διεξαχθεί, επιθυμώ να συμμετάσχω με δύο εισηγήσεις:

1. **«Η αμήτωρ και θεαγωγός ελληνική γλώσσα στον Κυκλαδικό τύπο»**
2. **«Οι... ελληνόγλωσσες επιγραφές στη Νάξο και στις Κυκλάδες».**
Προ πολλού χρόνου, εν έτει 1987 εδημοσίευσα, ομού μετά του πρυτάνεως του Κυκλαδικού Τύπου και δεινού ελληνιστή Βασίλη

Φραγκουλόπουλου, μελέτη στο περιοδικό «ΑΝΤΙ» με τίτλο: «Οι ξενόγλωσσες επιγραφές στη Νάξο.»

Τώρα, περίπου τριάκοντα έτη μετά, η κατάσταση έχει αλλάξει άρδην. Οι ημέτερες επιγραφές μετρούνται εις τα δάκτυλα της μιας χειρός, είναι δε ευχερές να υπολογισθούν οι παντοίες ξενόγλωσσες εάν εκ του αριθμού του συνόλου των επιγραφών αφαιρεθούν οι εναπομείνασες ελληνικές. Προτείνω, λοιπόν, στον ομοχώριό μου και σκαπανέα των ναξιακών γραμμάτων και διατελέσαντα πρώτο πρόεδρο της Ε.ΚΥ.Τ να αποτολμήσομε, εκ δευτέρου, το εγχείρημα τούτο.

Το δημογραφικό αποτελεί εν εκ των πλέων ακανθωδών και οξέων προβλημάτων από τα οποία μαστίζεται η τάλαινα Ελλάς κατά τις τελευταίες δεκαετίες, όπως λίαν ευγλώττως αναφέρει στο περισπούδαστο πόνημά του –εκδοθέν εν έτει 1990 - με τίτλο:

«ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ»

ο πρώην πρωθυπουργός, ο σοφός καθηγητής, Ακαδημαϊκός και διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος, ο αείμνηστος Ξενοφών Ζολώτας (ΣΣ. Το συνέγραψε ομού μετά των αιοιδίμων καθηγητών και Ακαδημαϊκών, Άγγελου Αγγελόπουλου και Γεωργίου Βλάχου).

- Ο πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδος (εν αντιθέσει προς τον μόνιμο για τον οποίο δεν διατίθενται στοιχεία, ειμή μόνον μετά το 1991) ηυξήθη από το 1951 μέχρι το 2011 κατά 3,3 εκατομμύρια άτομα, αλλά ο πληθυσμός του περικαλούς κυκλαδικού πολυνήσου κατέγραψε πτώση κατά 1.392 άτομα ή, άλλως, κατά 1,1% (όρα πίνακα 1).
- Ειρήσθω,εν παρόδω,ότι ο μόνιμος πληθυσμός των Κυκλαδων ηυξήθη από του έτους 1991-ότε και διατίθενται ,το πρώτον,στοιχεία-μέχρι του έτους 2011 κατά 24.705 άτομα με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,18% (όρα πίνακα 3)
- Την αυτή συμπεριφορά εμφανίζει και η Σίκινος, ο πληθυσμός της οποίας κατήλθε διαδοχικώς από 590 άτομα τω 1951, στα 453 τω 1961, 431 τω 1971, 190 τω 1981, 267 τω 1991, 238 τω 2001, και 270 τω 2011 όσος είναι ακριβώς και ο μόνιμος πληθυσμός της νήσου.

● Κατά την εξηκονταετία 1951-2011, ο πληθυσμός της Σικίνου υπέστη καθίζηση μειωθείς κατά 54%, ή άλλως, ο πληθυσμός της νήσου εμειούτο κατά την αυτήν περίοδο με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,29%.

Ειρήσθω, εν παρόδω, ότι ο νόμιμος πληθυσμός της Σικίνου, το έτος 2011 ήταν 423 άτομα και τούτο εξηγείται ευχερώς εκ του ότι πλείστοι Σικίνιοι –όπως και άλλοι συνέλληνες- είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα αρρένων και δημοτολόγια της νήσου για να ασκούν εκεί –κατά τα ειωθότα- το εκλογικό τους δικαίωμα.

● Ως, ήδη, υπεννοήσαμε, η λειψανδρία και η ολιγοπαιδία, οι οποίες μαστίζουν τη χώρα μας κατά τις τελευταίες δεκαετίες απειλούν να υποσκάψουν αυτά ταύτα τα θεμέλια του έθνους. «**Άνδρες γαρ πόλις και ου τείχη ουδέ νήες ανδρών κεναί**», λέγει λίαν ευστόχως ο μέγας Θουκυδίδης. Στη φράση αυτή υποκρύπτεται το δράμα του νεώτερου ελληνισμού.

● Κατά την μακράν περίοδο 1956-2013 εμειώθησαν στις Κυκλάδες τόσο οι γάμοι όσο και οι γεννήσεις (**με κριτήριο τον τόπο της μόνιμου κατοικίας της μητρός**) ενώ ηυξήθησαν οι θάνατοι με κριτήριο τον τόπο της μόνιμου κατοικίας του θανόντος. Οι γάμοι εσημείωσαν πτώση κατά 18,3%, ενώ οι γεννήσεις πτώση κατά 46,1%. Αντιθέτως, ηυξήθησαν οι θάνατοι κατά 1,5% και τούτο παρά τις σημειωθείσες εν τω μεταξύ προόδους της ιατρικής επιστήμης (όρα πίνακα 2 και διάγραμμα 1). Δέον να σημειωθεί ότι την τιμήν της «γεννώσης» Ελλάδος (συμπεριλαμβανομένου και του νομού Κυκλάδων) έσωσαν οι αλλοδαπές μητέρες και δη Αλβανίδες οι οποίες εμφανίζουν εκ παραδόσεως υψηλόν βαθμόν γονιμότητας. Άλλως, οι γεννήσεις -ως πιθανολογείται σφόδρα- θα εγνώριζαν ιστορική συντριβή.

● Αλλά και η νήσος Σίκινος κατετροπώθη, επίσης, πληθυσμιακώς, δυθέντος ότι οι γεννήσεις –με κριτήριο τον τόπο της μόνιμου κατοικίας της μητρός- βαίνουν μειούμενες από έτους εις έτος. Κατά το έτος 1980 εσημειώθησαν 4 γεννήσεις, ενώ το 2013 μόνο μία. Συνολικώς, κατά την μακράν περίοδο 1980-2013, ετελέσθησαν μόνο 27 γάμοι, εγεννήθησαν 53 τέκνα και απεβίωσαν 110 άτομα.

● Τέλος, είναι άξιον μνείας το γεγονός ότι ο δείκτης της γηράνσεως του πληθυσμού βαίνει συνεχώς επιδεινούμενος και στο νομό Κυκλάδων. Το έτος 1951 ο εν λόγω δείκτης ήταν 31,6% όπερ σημαίνει ότι σε κάθε

100 παιδιά ηλικίας μέχρι 15 ετών αντιστοιχούσαν 31 γέροντες ηλικίας 65 ετών και άνω. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία σε κάθε 100 παιδιά ηλικίας μέχρι 15 ετών αντιστοιχούν 108 γέροντες.

Περαίνων λέγω ότι, των πραγμάτων ούτως εχόντων, το μέλλον του νομού (και της χώρας) διαγράφεται δυσοίωνα υπό πληθυσμιακή έποψη δοθέντος ότι όπως απέδειξε ο προρρηθείς σοφός καθηγητής Ξενοφών Ζολώτας η σύγχρονη ρυπαρά, θορυβώδης και νευρωτική και μη ανθρωποκεντρική οικονομική ανάπτυξη άγει σε μείωση της ανθρώπινης ευδαιμονίας, ενώ το κρατούν πολιτισμικό πρότυπο της εποχής άγει σε ραγδαία πτώση των γεννήσεων και, άρα, σε βαθμιαία γήρανση του πληθυσμού.

Συνημμένα: Τρεις πίνακες και ένα διάγραμμα.

Πίναξ 1. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ, ΜΟΝΙΜΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΙΚΙΝΟΥ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ : 1951 - 2011

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		ΣΙΚΙΝΟΣ	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΕΛΛΑΣ
1951	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ¹	590	125.959	7.632.801
1961	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	453	99.959	8.388.553
1971	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	331	86.337	8.768.641
1981	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	190	88.458	9.740.417
1991	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	267	94.005	10.959.900
	ΜΟΝΙΜΟΣ²	265	93.322	10.223.392
2001	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	238	112.615	10.961.758
	ΜΟΝΙΜΟΣ	238	109.956	10.934.097
2011	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ	270	124.567	10.940.777
	ΜΟΝΙΜΟΣ	279	118.027	10.816.286
	ΝΟΜΙΜΟΣ³	423	124.147	9.204.286

Συνολική
μεταβολή πραγματικού
πληθυσμού(%)
1951-2011

-54%

-1,1%

43,3%

Μέσος ετήσιος
ρυθμός μεταβολής(%)
60 ετών

-1,29%

-0,02%

0,60%

¹Ο ευρισκόμενος εν τινι τόπω δι' οιανδήποτε αιτίαν κατά την ημέρα της απογραφής

²Ο μονίμως διαμένων εν τινι τόπω κατά την ημέρα της απογραφής

³Το σύνολο των εγγεγραμμένων στα μητρώα αρρένων και δημοτολόγια εν τινι τόπω

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Επεξεργασία στοιχείων: Κωστής Στ. Λεβογιάννης

**ΠΙΝΑΞ 2. ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΟΥΣ
ΓΑΜΟΥΣ, ΤΙΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΘΑΝΑΤΟΥΣ
ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1956 - 2013**

Ε Τ Η	Κ Υ Κ Λ Α Δ Ε Σ			
	Γ Α Μ Ο Ι (κατά τον τόπο της μονίμου κατοικίας του γαμβρού)	Γ Ε Ν Ν Η Σ Ε Ι Σ		Θ Α Ν Α Τ Ο Ι (κατά τον τόπο μονίμου κατοικίας του θανόντος)
		ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ	ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	
1956	650	2.016	1.837	1.040
1957	869	1.898	1.784	982
1958	844	1.890	1.745	938
1959	815	1.942	1.785	949

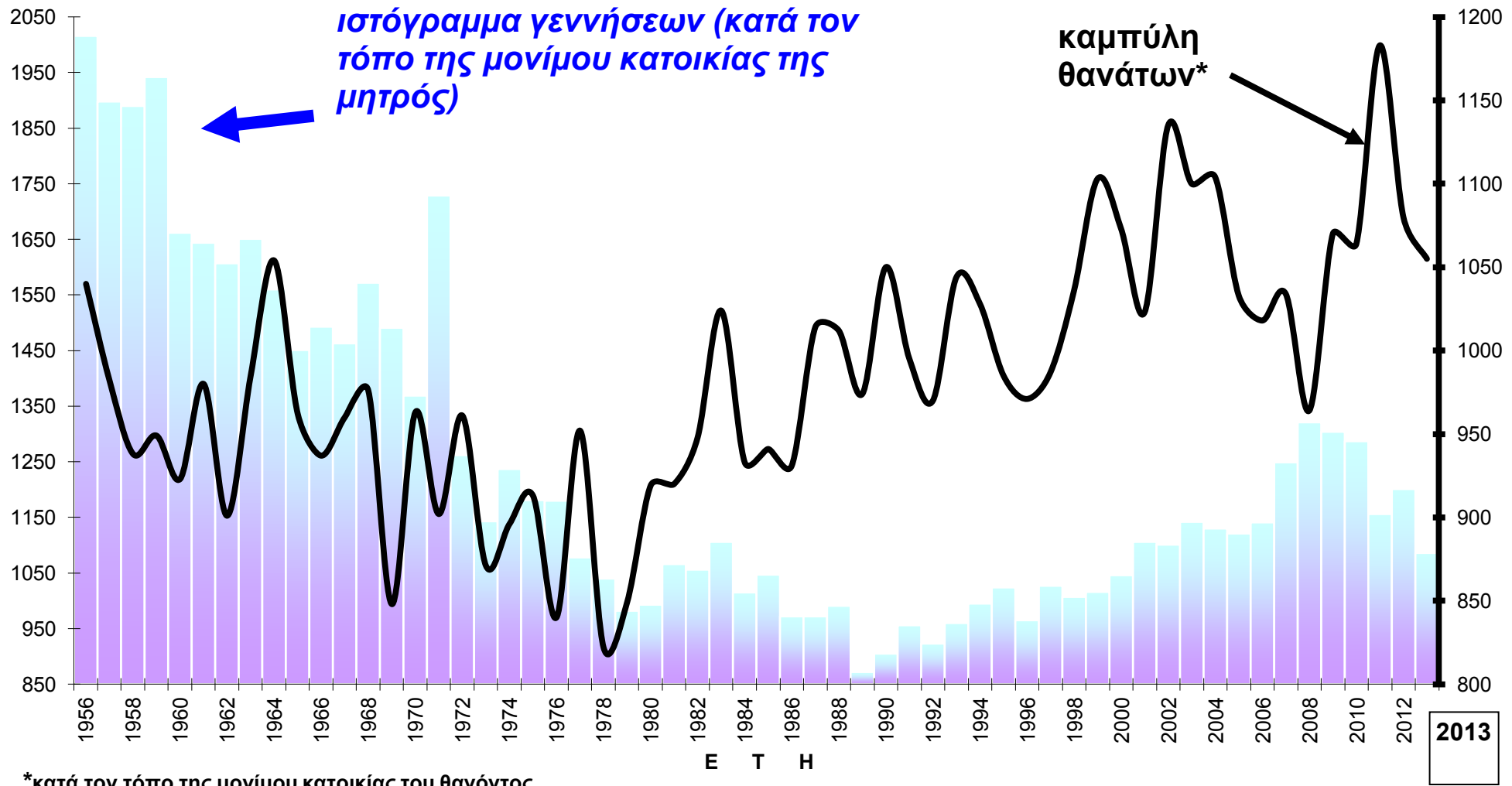
1960	604	1.662	1.479	923
1961	766	1.644	1.447	980
1962	743	1.607	1.379	901
1963	804	1.651	1.395	985
1964	645	1.560	1.319	1.054
1965	28	1.451	1.180	962
1966	647	1.493	1.163	937
1967	769	1.463	1.102	960
1968	585	1.572	1.127	976
1969	655	1.491	978	848
1970	590	1.369	895	963
1971	682	1.729	785	902
1972	472	1.262	770	961
1973	614	1.143	669	871
1974	518	1.237	687	896
1975	545	1.181	687	913
1976	422	1.180	588	840
1977	575	1.078	509	952
1978	457	1.040	441	822
1979	563	982	387	849
1980	418	993	317	919
1981	531	1.066	351	920
1982	573	1.056	301	948
1983	539	1.106	299	1.024
1984	418	1.015	244	933
1985	529	1.047	239	941
1986	484	972	213	931
1987	613	972	155	1.014
1988	350	991	164	1.012
1989	494	872	188	974

1990	507	905	156	1.050
1991	583	956	165	995
1992	370	923	161	970
1993	591	960	153	1.044
1994	496	995	139	1.028
1995	604	1.024	168	985
1996	384	965	158	971
1997	556	1.027	181	987
1998	520	1.007	209	1.036
1999	607	1.016	191	1.103
2000	419	1.046	211	1.073
2001	589	1.106	200	1.023
2002	573	1.101	220	1.135
2003	594	1.142	222	1.100
2004	469	1.130	176	1.104
2005	537	1.121	158	1.033
2006	552	1.141	183	1.018
2007	593	1.249	155	1.034
2008	536	1.321	209	964
2009	665	1.304	201	1.070
2010	591	1.287	187	1.064
2011	643	1.156	180	1.183
2012	569	1.201	143	1.080
2013	531	1.086	146	1.055
ΣΥΝΟΛΑ	32.890	71.800	32.881	57.125

ΠΗΓΗ: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: *Κωστής Στ. Λεβογιάννης*

Διάγραμμα 1.Γεννήσεις και θάνατοι στο νομό Κυκλαδων: 1956-2013

*κατά τον τόπο της μόνιμου κατοικίας του θανόντος